

De houtoogstmethodiek is afhankelijk van de zwaarte van het hout. In eerste dunningen en voortijdige vellingen (d.kl. 19–23) wordt het hout gevelde, gesnoeid, in 2 m sortiment gekort en gestapeld bij de stob (motorzaagarbeid) en vervolgens uitgereiden en langs de berijdbare weg hoog opgestapeld met behulp van een forwarder.

In tweede dunningen (d.kl. 27–31) is het hout te zwaar om met de hand bij de stob te worden gestapeld. Na vellen en snoeien wordt het hout als langhout uit de opstand gesleept naar de berijdbare bosweg en aldaar gekort, waarbij alleen het 2 m sortiment met de hand op kleine stapels wordt gezet. In dit geval is aanzienlijk meer bergruimte nodig en kost het laden van de vrachtauto meer tijd, dan bij de sortimentenmethode, maar de fysieke inspanning van de motorzaagbedieningsman blijft aanvaardbaar. De oogstkosten van de methode: Vellen, snoeien langhout en korten op de bosweg zijn zoveel lager dan de sortimentenmethode voor hetzelfde hout, dat de meerkosten van het laden en het opknappen van het bospad worden gecompenseerd. Aangezien het hout naar de fabriek wordt vervoerd met

vrachtwagenkombinaties met een beladen gewicht van 40 ton worden hoge eisen gesteld aan de conditie van de wegen waar het hout wordt gestapeld, resp. gekort.

Het hout wordt gewogen, waardoor het dure meten kan vervallen en een zeer nauwkeurige massabepaling mogelijk is. De prijsafspraken, zowel voor het hout als voor de oogstkosten geschiedt dan ook op basis van het gewicht (per ton). Het merken en vorken van de opstand voor de oogst, waarbij van elke te vellen stam de d.kl. wordt bepaald, biedt een goede controle-mogelijkheid, aangezien door honderden metingen van gevelde bomen in verschillende diameterklassen de inhoud per boom en de verhouding tussen gewicht en volume kan worden vastgesteld.

In 1977 werden proeven genomen met enige kleinere snoei-machines, waarbij bleek, dat zij de kleinste diameters (15–19 cm) goed, doch de zwaardere diameters (23 cm en op) niet of nauwelijks kunnen verwerken. Voor een vol-gemechaniseerde oogst zullen derhalve zwaardere en dus aanzienlijk duurdere machines nodig zijn.

Verzekering van bossen tegen brandschade ¹⁾

De droogte van 1976 heeft zijn weerslag gevonden in een groot aantal bosbranden. Enkele duizenden hektare bos gingen in vlammen op.

Behalve de milieu-aspekten van het verlies van een omvangrijk deel van het voor Nederland toch al schaarse natuurgebied, hebben dergelijke branden voor de betreffende eigena(a)r(en) zeer zware financiële consequenties: het eigendom heeft zeer sterk aan waarde ingeboet.

Bovendien zijn de kosten, verbonden aan het opruimen van het getroffen gebied en de – wettelijk verplichte – herinplant, hoog en zal het daarna nog tientallen jaren duren voor de opstand weer zijn oorspronkelijke waarde heeft bereikt.

Het sluiten van een bosbrandverzekering voor ons bosbezit is dan ook allerm minst een luxe. De toenemende recreatie-druk – steeds meer publiek trekt de bossen in – doet de kans op branden toenemen.

Toch zijn er nog een aanzienlijk aantal bouseigenaren, die géén brandverzekering hebben afgesloten. Om hen te informeren worden hier de mogelijkheden vermeld:

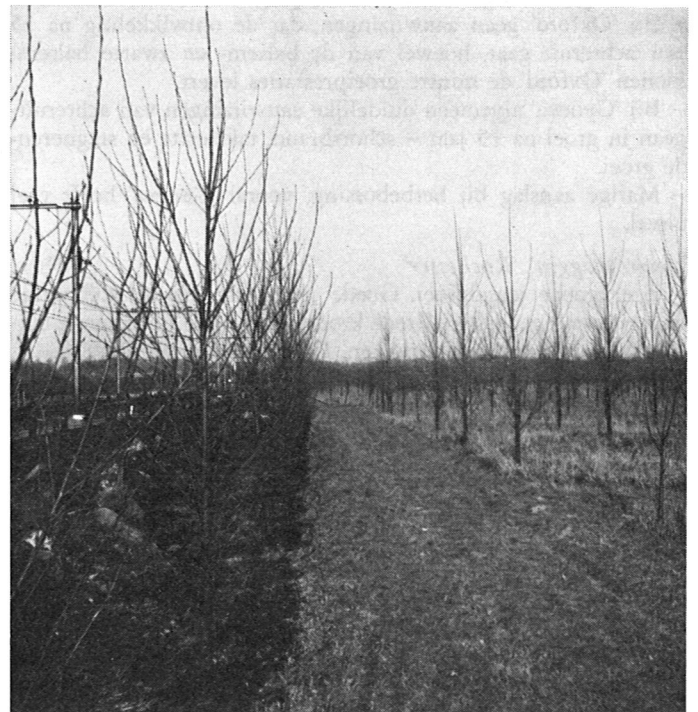
- De Onderlinge Gemeentelijke Bosbrandverzekering te 's-Hertogenbosch (O.G.B.)
(Loonsebaan 129, Vught, tel. 073-563011)
- De Onderlinge Bossenverzekering Maatschappij te Arnhem (O.B.V.)
(Lovinklaan 1, Arnhem, tel. 085-433125)

Het ledenbestand van de O.G.B. wordt gevormd door gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen, rechtspersoonlijkheid bezittende verenigingen en stichtingen van algemeen nut. Haar werkterrein bevindt zich voornamelijk in het zuiden van het land.

De O.B.V. staat „open” voor iedere bouseigenaar. Haar werkterrein bestrijkt het hele land, terwijl zij haar activiteiten ook op het buitenland (België en Noord-Frankrijk) richt. Het verzekerde areaal van de O.B.V. beslaat een oppervlakte van ca. 50.000 ha.

De premie is slechts enkele guldens per ha en staat in geen enkele verhouding tot de grote schadeposten waarvoor u, ingeval van bosbrand, komt te staan.

In gemakkelijk toegankelijke beplantingen kan, door het regelmatig maaien van de vegetatie, veel schade worden voorkomen. In de demonstratiebeplanting van de Stichting Industrie-Hout te Maastricht is een „net” van gemaaide „banen” aangelegd, die regelmatig wordt bijgehouden. Een brand, die in 1975 uitbrak, beperkte zich daardoor tot een zeer klein deel van de beplanting (zie foto).

¹⁾ Gedeeltelijk overgenomen uit Bosbouwvoorlichting, 16e jaargang, maart 1977, nr. 2.

Salix alba cv 'Rockanje' / C. Sipkes
Rockanje

Op bovenstaande foto, die in 1960 werd genomen, staat de moederboom afgebeeld van Salix alba cv 'Rockanje'. Kort nadat de foto werd gemaakt is deze boom op 100-jarige leeftijd geveld, in verband met gevaar voor takbreuk. Hoewel de boom volledig op de wind stond was de kroon tamelijk goed. Deze boom was gegroeid uit een tak, die de eigenaar in de grond had gezet om een stapel hout bijeen te houden.

b.v. MAATSCHAPPIJ voor LANDSCHAPSBOUW en RECREATIE

F. G. Bevort: directeur
Tel. 04242-3624

Heusdensebaan 125
Oisterwijk

— *

Adviseren en uitvoering van:

**BOSBEDRIJFSPLANNEN
LANDSCHAPPELIJKE BEPLANTINGEN**

ook uw populierenbeplantingen

TUINBOUWARTIKELEN

Een kleine greep uit onze lijst:

Plastic boommanchetten - Hang- en steetiketten - Labels
Tonkinstokken - Boombanden - Acryl gaaslinnen - Schermdoek
Tuingereedschap - Snoeigereedschap - Grasmaaimachines
Pulverisateurs - Jiffypots - Jiffy-Seven - Plasticpotten - Plantacryl
Bindmateriaal - Handschoenen en wanten - Kruiwagens
Kaskitten en verwaren - Bestrijdingsmiddelen - enz. enz.

A. MAURITZ & ZN. B.V. - BUSSUM

POSTBUS 112 - TELEFOON 02159 - 43914*

De speciaalzaak voor alle tuinbouwartikelen

KALENDER

Stikstofbemesting van populieren en bestrijding van de grasvegetatie in recent aangelegde en enkele jaren oude beplantingen moeten in deze tijd van het jaar onze aandacht krijgen. Het verdient verder aanbeveling populieren in de komende maanden te snoeien en bomen in jonge beplantingen op gebreksverschijnselen en op het overgroeien door bijvoorbeeld klimplanten te controleren. Ook aan de bestrijding van de populiëreglasvlinder op de kwekerij moet worden gedacht.

Stikstofbemesting

In de eerste twee, soms drie jaren na aanleg is het noodzakelijk jonge populieren met stikstof te bemesten om een goede groei te krijgen. Pas geplante bomen beschikken over te weinig wortels zodat een tijdelijke, sterke verhoging van de stikstofconcentratie vlak om de boom noodzakelijk is. Het effect van deze bemesting is het grootst indien hij wordt gekombineerd met een bestrijding van de gras-

vegetatie op de plantspiegels. Niet alleen in nieuwe maar ook in herbeplantingen zijn deze werkzaamheden noodzakelijk; vaak gaan daarin namelijk aanslag en groei in de eerste jaren moeizamer dan in beplantingen op bouw- of weiland. Het gebruik van meerjarige of zeer lange éénjarige planten met als motief dat deze boven de vegetatie uitsteken is geen reden om bemesting en onkruidbestrijding na te laten. Juist óók bij deze plantsoensoorten met hun ongunstige verhouding tussen boven- en ondergronds gedeelte zijn deze onderhoudsmaatregelen een vereiste. Indien een vegetatie aanwezig is die op een goede stikstofhuishouding van de grond duidt (bijv. brandnetels) moeten de jonge bomen toch met stikstof worden bemest.

De stikstofbemesting wordt in de vorm van kalkammonsalpeter (kas) gegeven. In nieuw aangelegde beplantingen verdient het aanbeveling de bemesting pas in de eerste helft van

mei uit te voeren en wel met 100 gram kas per boom.

In één of twee jaar oude beplantingen is een gift van 200 à 250 gram kas per boom gewenst. Daarbij is het tijdstip van toediening afhankelijk van het bodemtype. Op lichte gronden (bijv. humeuze zandgronden) kan deze bemesting het beste in de tweede helft van april of begin mei en op zware grond (bijv. leem- of kleigrond) in februari of maart worden gegeven.

De meststof moet rondom de boom op de plantspiegel (ter grootte van ca. 1 m²) worden uitgestrooid. Het te dicht bij de voet van de boom strooien van de meststof moet worden vermeden om schade door verbranding van bast en bovenste wortels te voorkomen. De kans op dergelijke schade is vooral groot in sterk aan de wind blootgestelde beplantingen. Door het bewegen van de stammetjes kunnen trechtervormige gaten ontstaan waardoor de kunstmest bij de jonge wortels komt.